I. évfolyam. 52. szám. Zomborban 1882. évi junius 29-én.

ELŐFIZETÉSI DIJ,
helyben házhoz hordva:
Egész évre . . 8 frt.
Fél évre . . . 4 „
Negyed évre . . 2 „

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számit.

Kiadó hivatal:
Nadasch, Muzsik és Partlics könyv- és könyomdájukban a városház épületben, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI és SZÉPIRODALMI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI DIJ,
vidékre póstán küldve:
Egész évre . 8 frt 60 kr.
Fél évre . 4 „ 30 „
Negyedévre . 2 „ 15 „

Hirdetéseket lapunk számára a fővárosi valamint minden nagyobb külföldi hirdetési irodák elvállalnak.

Szerkesztőségi iroda:
Sötét-utcza és a csendes-utcza sarkán Hofeneder-féle házban, hová minden a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el, kéziratok pedig vissza nem adatnak.

Megjelenik minden héten kétszer: Vasárnap és Csütörtökön.

Szerkesztövel értekezhetni: naponta délelött 11 órától 12-ig.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

Minden csötörtöki számhoz egy félivre terjedő könyvalakjában nyomott „regény-csarnok“ csatoltatik melléklet gyanánt.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS
a
„ZOMBOR és VIDÉKE“
1882. évi
harmadik évnegyedére.

Van szerencsénk t. előfizetőink szives tudomására hozni, hogy a jelen számunk ez évnegyedben utolsó, s julius hó 1-évél uj előfizetési negyed kezdődik. Tisztelettel kérjük mindazokat, kik még első vagy másodévi előfizetéseikkel is hátralékban vannak, ezuttal azt kiegyenliteni s egyszersmind az uj negyedre járó előfizetési dijakat is beküldeni sziveskedjenek, miután minden lap csak elő s nem utófizetésekből képes anyagi szükségleteit fedezni.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

helyben házhoz hordva:

Egész évre	8 frt.
Fél évre	4 frt.
Negyed évre	2 frt.

Vidékre póstán küldve:

Egész évre	8 frt 60 kr.
Fél évre	4 frt 30 kr.
Negyed évre	2 frt 15 kr.

A kiadóhivatal.

A biboros-érsek szavai.

Az ősz egyház-fejedelem szólott a néphez. Nem a szószékről, nem hivatalos functiónak teljesitése közben, nem mint a keresztyén katholikus vallás főpásztora, hanem mint ünnepelt hőse a kornak, a felvilágosultságnak, a haladásnak.

Az őt illető fáklyás-menet szónoka azt mondta neki, hogy az egyházat veszély fenyegeti. „A vallástagadó socialismus óriási hullámai, a politikai zürzavarok fenyegető orkánjai, a materializmus Scyllája az atheismus Charybise s az erkölcstelenség tátongó örvényei egyaránt elmerüléssel fenyegetik.“ S mit felelt ő erre? Azt mondotta, hogy miként az éj homályát megtöri a fáklya fény, akként terjeszt világosságot az emberi szellem az előitéletek éjében. S miként az éj homályát eloszlatni igyekeztek a meggyujtott fáklyákkal, — akkép törekedjenek oda, hogy szellemükkel eloszlassák az előitéletek éjét. Azt mondotta, hogy miként a szép harmoniába olvadt hangok, egy gyönyörü egységet adnak, akkép olvadjon egygyé az emberiség minden faja, hogy a legszentebb czélokat elérhessük. — A szónok az egyházat emelte ki, ő az egyház-fejedelem az egyetértést ajánlotta hazánk s nemzetünk felvirágoztatása egyedüli eszközeként. Magasztos tanuság vonható le a főpásztor fönkelt szavaiból.

Az ellentét, mely az egyház s a világiasság között van, észrevétlenül találkozott a szónok s a főpásztor szavaiban. A világi férfiu aggódó szemekkel látja az egyház hanyatlását, „a díszes épület düledezni kezd, mert el akar válni alapjától.“ A főpap mindezre azt válaszolja: Legyetek összetartók! Szeressétek egymást testvérként! Ne az egyház, de a hazaszeretet eszméje füzzön bennteket együvé, ne a katholicismus, de a hüség, a becsület, az egymás iránti tisztelet, a vallási türelmesség lebegjen tetteitekben szemeitek előtt.

Fönséges látvány volt a dicső főpapot szemlélni a fáklya-fényétől megvilágott nemes vonásaival. Kezdetben szelidén és szerényen szólott. Le akart szállani a magasból hozzánk, hogy megérthessük. Háttérbe szoritá a bibort, a papi talárt, a szent keresztet, hogy ne a papot, hanem az embert szemléljük benne. S midőn sikerült a Fómagasságu bibornok-érsek Ő Eminenciáját az ember mögé állitania, akkor föllángolt arcza egy magasztos ihlet érzetében s ajkairól édes mézként áradozott a legszebb szó, mely valaha emberi ajkon termett.

S az alant igaz áhitattal hallgató tömeg lassan-lassan ugy érzé, mintha a szó hatalma magával ragadná, mintha az, a ki a méltóság magas légköréből hozzá alászállott, most az igazság szárnyain vinné föl a magasba a szeretet, a béke s egyetértés honába . . .

Egy katholikus főpapot véltünk láthatni, hallhatni, s láttunk egy világbölcset, s hallottunk egy világprofétát. Azt véltük, hogy a keresztyén kath. vallás dogmáit fogjuk hallani, s viszhangzott szivünkben a mindnyájunkkal közös egy s örök igaz istenség dogmája. Az az arcz, mely sugárzott a tiszta lelkiismeret napfényében, az a szó, mely mint a csipkebokorból folhangzó szóval csengett fülünkbe, örökre feledhetetlen lesz előttünk. Megdobbant a szivünk szokatlan szent érzettől. Vesd le saruidat, mert szent az a hely, a hol állasz . . . Borulj le Térdeidre s emeld fel imára kezeidet!

Mindenható Isten, ki fenn a fellegek fölött trónolsz, adj az emberiségnek sok ilyen világbölcset, adj a hazának sok ily honfiut, adj a nemzetnek még sok ily prófétát, s adj a vallásoknak sok ily főpásztort, s bár összeomlik az egyház, melynek alapjai meg vannak ingatva, bár megszünik a valláskülönbség, a faji harcz, az örö-

A „ZOMBOR és VIDÉKE“ TÁRCZÁJA.

Egy régi dalt még . . .

Aranyhaju, szelid első szerelmem,
Hozzád, oh hozzád még egy régi dalt!
Egy szép virágot elsülyedt szigetről,
Az édenből, mely elpusztult, kihalt!
Virág-regét és dajka-dalt susogva,
Örök hüséget esdő dalokat . . .
— — Egy régi dalt még szép első szerelmem,
Hadd zengjem el még egyszer dalodat!

Sirod felől oly gyakran zeng az ének,
Jer, hadd daloljam most kicsiny szobád,
Mely annyiszor hallgatta meg imádat,
S hallotta ajkad esengő szavát!
A kis asztalról tele szép virággal,
Hogy nyujtád csókra kis kacsóidat . . .
— — Egy régi dalt még szép első szerelmem,
Hadd zengjem el még egyszer dalodat!

A csendes estét, a lombot s az áruyat,
A mint velünk üzé játékait;
Imádkozó madár csodás danáját,
A csöndes ég csodás világait . . .
Hadd zengjem egy szó bübájos zenéjét,
Melylyel hüséget esküdt ajakad . . .
— — Egy régi dalt még szép első szerelmem,
Hadd zengjem el még egyszer dalodat!

Halálodat s hogy egykor elfeledtél,
Oh azt ne zengje már el ajakam;
Elég kin az, hogy minden kedves álmunk
Ellángol, elszáll végkép, nyomtalan!
Egy dalt szemedről, dalos ajkaidról,
Lefestem napsugáros hajadat . . .
— — Egy régi dalt még szép első szerelmem,
Hadd zengjem el még egyszer dalodat!

Mert mi szerettunk és a szeretetnek
Oly szép a lét, oly gazdag a világ!
Most is hiszem a hitet, a szerelmet,
Bár nagy nyomorba' gondolok reád!
Jöjj vissza kissé, mondd szellem-szavaddal,
Hogy a sir mindent, mindent vissza ad . . .
— — Egy régi dalt még szép első szerelmem,
Hadd zengjem el még egyszer dalodat!

Gáspár Imre.

„Tetemre hivás“ Arany Jánostól.

— Eszmélkedés az öngyilkosság fölött. —

Láttuk ama sötét, gyászkeretü képet, melyet a nagy költő elénkbe tárt. Néztük soká, s mialatt a gyenge test összeborzongott, a lélek édesen gyönyörködött. Igen! Az életből van meritve, s mindennap mutat az élet ily képeket. Igen! Te, az emberi szív nagy ismeroje, ez egyszer nagyon is komor-igazán mutattad a valót. Édes zenéju lantodról a költészet ábrándos rózsafüzerei helyett, a való rideg gyászfátyola hullt alá s ugy álltál elő énekeddel, mint a próféta, s nem mint költő.

Bárczi Benő szerette Kund Abigélt, s a leányka viszonozta szerelmét. A szülők között a megegyezést boldogsága honolt.

Mi sem gátolta az ifju üdvét.
Egyszer meglátogatá szép aráját.

Kund Abigél szerelemtelten fogadta deli vőlegényét. S mégis ugy szakadtak el egymástól, hogy a hölgy szivében játékos félelem, az ifju szivében örjöngő kétségbeesés dult. S hogy eshetett ez?

Kund Abigél féltékeny szerelmes. — Bárczi Benő odaadó vala. A lány női bájainak büverejét, fegyverül használta, melylyel vőlegénye szerelmét akarta megóvni. Azt hivé: az odaadás, az önfeledt hódolás, a leplezetlen szerelem lassanként ellanyhul s végre elenyészik. A minthogy gyakran igaz. Ingert akart a szerelemnek adni, mely fokozza mindig, mindig. S jól számitott, ha Bárczi Benő szerelme nem tiszta, nem szeplőtlen, mint a Vesta-láng, ha nem forró, nem oly szenvedélyes, mint egy aetna. Jól számit vala, ha Bárczi Benő férfi s nem ifju, ha higgadt, s nem rajongó . . .

De Bárczi Benő még csaknem gyermek volt. Föllángoló szive az ártatlanság napfényében tündöklött.

S Kund Abigél tulszámitott Bárczi szellemén. — Az ifju százszor is megkérdé egy órában.

„Te mindenem, üdvöm, boldogságom, — szeretsz-e?

S Kund Abigél fukar volt az ömlengésben. Miközben szive repesett, vőlegénye szerelmének láttára, viszontszerelem helyett nyugalmat szinlelt. Pedig mily küzdelembe került e nyugalom?

Ha Bárczi szemei nem lettek volna elvakulva a szenvedélytől, nem nagy psychologusnak kelle lennie, hogy a szinlelést észrevegye.

A mint mondók, egyszer meglátogattá — mint tudjuk — utószor ez életben; — sejtelme se volt arról, mint fog tőle távozni.

kös gyülölködés és háboru, de a hamvadozó üszkök füstfellegéből Pheonixként kél a magasba az eszme, az igazság, melynek kisérő angyalai: a szeretet, béke és egyetértés!

József főherczeg Szabadkán.

Már napok óta lázas izgalomban tartotta a város lakosait azon tudat, hogy e hó 23-án ismét látandja Ő Fenségét. Zászlók kiaggatása, sürgős rendezés, szokatlan elevenség, sürgés-forgás mindmegannyi jel, hogy a lakosság nagyra készül. Délután 6 órakor mozsárdurranások jelezték, hogy immár itt az idő, hogy a lakosság összegyüljön. Volt is annyi ember a vasut melletti sétányban, a menynyit nem minden napon láthatunk.

Ekkor már a pályaudvar fel volt diszitve; nemsokára kiosztattak a fáklyák. A pályaudvarban összegyültek a különböző testületek. A törvényszék tagjai, ügyvédek, papság, a főispán vezetése alatt állottak. A mint igy a pályaudvar megtelt és a fáklyák égtek, rövid vártatra a gőzkocsi megérkezett és elhozta várva-várt vendégünket. Először a katonai tiszti kar fogadta a magas vendéget, aztán Jankovich főispán fejezte ki ékes szavakban a város lakosságának mély hódolatát Ő Fensége iránt. Meghatottan válaszolt József főherczeg és kiemelé a város elismert loyalitását a magas Trón iránt.

Folytonos éljenzés kisérte öt lakásáig, mely ezuttal a diszes „Hungária" szállóban volt, hol 13 szoba lett megrendelve, melyek a vendéglős áldozatkészsége folytán hivatva voltak a magas vendéget illöen befogadni. Utközben a sok százra menő fáklya napallá tette az éjt. A „Hungária" szálló bejáratában pedig ez alatt forfolat képezett a sok ünnepiesen felöltözött pinczér. Egy percz és a vendég elfoglalta lakosztályát.

Még az este kiadta Ő Fensége a rendeleteket a jövö napi katonai szemlére. Másnap már reggeli öt órakor talpon volt és 6 órakor a gyakorlati téren megjelent, hol fél egyig időzve, visszatért lakásába. Ez idő alatt összegyültek a városi hatóság tisztviselői, papság, birósági és ügyvédi tagok, tiszti ügyészek, az adó-, posta- és távirda hivatalok főnökei, a hitközségek elöljárói és várták Ő Fensége megérkeztét.

Az itt ekként megjelent testületek hódolatát ugyancsak a főispán elnöklete alatt egy óra tájban fogadta. A főispán által történt bemutatás után Ő Fensége tiszta magyarsággal elmondott beszédben megdicsérte a város hatóságát, hogy oly nemesen gondolkodott fiai és testvérjei felöl amennyiben oly honvédlaktanyát épittetett, mely az országban ritkitja párját. Egyuttal megigérte, hogy a felállitandó szemkorodát illetöleg a magy. kir. miniszteriumnál eloterjesztést fog tenni; mire lelkes éljenzés közben a fogadó teremből visszavonult.

Ezek után ebédhez ült. Az ebédhez a polgári osztályból hivatalosak voltak Mukics polgármester és Jankovich főispán. — A főherczegnek kellemes meglepetést okozott Milassin Jakab járásbiró által küldött rózsabokréta; ugy hogy vágyát fejezte ki Milassin kertjét meglátogatni. Délután négy óra tájban csakugyan kigyalogolt Milassin kertjébe, hol a gazdát felkérte, hogy neje részére is köttessen bokrétát; kapott is olyant, mely párját ritkitotta

Mint az országos iparegyesület fővédnöke a szabadkai specialis házi iparágról sem feledkezett meg. Milko Salamon boltjában 4 darab pregacsát vett Ép ekkor panaszkodott nevezett kereskedő az üzlet pangásáról, a vevők hiányáról, a midön Ő Fensége mint vevő lépett be boltjába. Képzelni mennyire meg volt lepve kereskedönk

A makra pipáról sem szabad megfeledkeznünk. Oly jól tartotta szájában, akár csak a mi embereinket láttuk volna.

Mindenütt, a hol csak láttuk, szivélyes, leereszkedő magaviseletével tündöklött.

Külsöleg és belsöleg magyar ember; amiért is szivünkben örökké megörizzük. Jeleni dicsöségben részesült már születésénél fogva; de legyen érte áldott a Mindenható. Igy szeretjük látni a legelső magyar ember rokonát.

A milyen szivélyes volt a fogadás, ép oly szivélyesen vett bucsut a magas vendég a város lakosságától. Mindannyian tapasztalásból is meggyőzödtünk, hogy az az emberhus a mi husunkból, vér a mi vérünkből. Biz isten magyar ember tetötöl talpig!

Buchwald Lázár.

Dr. Margalics Ede beszéde.

— Dr. Haynald Lajos bibornok-érsek Ő Eminencziájának f. hó 24-én rendezett fáklyás-zene alkalmából. —

Főmagasságu Bibornok Ur! Kegyelmes Urunk!

Bács-Bodrogh vármegye és annak székhelye Zombor sz. kir. városa ma ünnepet ül, mert körében üdvözölheti dicsö főpásztorát, nagylelkü jóltevöjét, a nagy embert és nagy honfiut! A megye és a város hatóságai és testületei hódolatteljes tisztelettel már üdvözlék Eminencziádat, engemet ért azon megtiszteltetés, hogy e magas látogatás alkalmából tolmácsa legyek e város polgársága érzelmeinek; de nagyon tulbecsülném tehetségemet, ha azt vélném, hogy méltó kifejezést vagyok képes adni az öröm azon érzetének, mely e város hálás lakósait eltölti; erömön felül merném, ha azt hinném, hogy hü és teljes rajzát adhatom E. nagyszerü és áldásdus müködésének s hogy igy lábaihoz érdemeinek megfelelő babérkoszorut helyezhetek.

Főmagasságodban városunk fejedelmi bőkezüségü jóltevöjét ünnepli. Midön a zombori r. k. egyházvédnökség tanácskozott népiskoláink állapota felett, azon pillanatban, midön E. nagylelkü adományáról jelentés tétetett, a b o r o n g ó s f e l h ő k ö n k e r e s z t ü l e g y s z e r r e n y á j a s n a p s u g á r t ö r t magának utat a tanácskozási teremig és egy lelkes tagja az egyházvédnökségnek, mindannyiunk hallatára, jóslatszerüleg megjegyzé: népiskoláink jövöje felett kiderült az ég! E. nagylelküsége szebb jövönk záloga! Nincs szó, mely méltón fesse hálás érzelmeinket!

Főmagasságodban Zombor polgársága nemcsak jóltevöjét, hanem egy olyan férfiut is tisztel és ünnepel, ki mint ember valóban nagy s kire a legnagyobbak mértékét alkalmazni lehet. Ragyogó ész és nemes lélek, arany sziv és gyémánt jellem a trónok magasságáig emelék Eminencziádat és nevét egyaránt tisztelettel emlitik a pórok kunyhóiban és a fejedelmi paloták termeiben. Sok közönséges ember, mint a hamis kö a foglalványtól, csak a szerencse kedvezésétől, csak elfoglalt állásától, nyer muló értéket: E. nem magas állásának köszöni nimbusát, hanem ellenkezöleg, mint valódi gyémánt a foglalványnak, a kalocsai érseki széknek szerzett európai tekintélyt, világraszóló nevet! E. egész életét tökéül fekteti be, hogy a nemzetnek, hogy az emberiségnek kamatozzék: ha a mü dicséri mesterét, ugy E. egész élete valódi imádság!

Főmagasságodban Zombor polgársága tiszteli és ünnepli dicsö főpásztorát is, ki mint ilyen hivatása magaslatán áll. Az emberiség sajkája az élet tengerén ma sokkal nagyobb veszélyekkel küzd mint valaha; a vallástagadó socialismus óriási hullámai, a politikai zürzavarok fenyegető orkánjai, a materialismus scyllája, az atheismus charybdise és az erkölcstelenség tátongó örvényei egyaránt elmerüléssel fenyegetik: a ker. civilisatio utmutató napját, hol a barbár tudatlanság sötétsége, hol a félmiveltség és felületesség még veszélyesebb, mert elbizakodásra csábitó félhomálya elboritással fenyegeti. Az emberiség a kereszténység emlöin nevelkedett fel a XIX. század nagykoruságáig; a kereszténységen mint alapon épült fel a modern miveltség nagyszerü palotája és most fájdalommal kell tapasztalnunk azt, hogy divattá lett eltagadni a nevelö az édes anyját, hogy divattá lett aláásni azon realis, azon valárd alapot, a ker. a kath. vallást, melyen e kor szellemi miveltségének és haladásának diszes épülete felemelkedék; már is látjuk e rut hálátlanság, e szentségtörö dühöngés veszélyes következményeit: a diszes épület dülekezni kezd, mert el akar válni alapjától! E. egyik cardinalisa, egyik sarköve az alapnak: ily férfiak nyujtanak, emberileg szólva, garantiákat az iránt, hogy az alapot a ker. kath. vallást senki meg nem döntheti.

Főmagasságodban Zombor polgársága tiszteli és ünnepli a nagy honfiut, kinek feje szédülés nélkül kiállja a magasságot és szeme hunyoritás nélkül a dicsöség vakitó sugarait, kit utjáról sem a magasztalás hosanna kiáltásai, sem a szenvedések Golgothája el nem térithetett, ki, mint Erdély püspöke a számkivetés tövis koronáját fejébe hagyta nyomni akkor is, midön azt anynyian ügyesen tudták elkerülni! A magyar nemzet évezredes története könyáztatott lapokra vérbetükkel van irva, e nép élete a létért való küzdelemben állott, számtalanszor vészfelhök csaptak össze felette; de a gondviselés soha el nem hagyott minket, mert valahányszor veszély fenyegette e hazát, mindig adott neki nagy fiakat, kik világitó csillagokként ragyogtak egén és a veszély éjjelét eloszlatták fényökkel. E hazában a magyar egy évezred óta él és küzdött és most is csak küzdve él! Szegény nemzet az, kinek nincs kire néznie! Nekünk mindig volt és lesz. Ki nem haladna lelkesedéssel azon az ösvényen, melyet megszentelt n a g y j a i n k n e h é z k ü z d e l m e, v é r t a n u i ö n f e l á l d o z á s a, t ö r h e t l e n h ü s é g e, ki

---

Bárczi szivében öntudatlan meghasonlás élt már ekkor. Nem elégité ki a lányka szinlelt langy-szerelme.

Forró vére el-elhült menyasszonya hidegségén. Elégületlen volt ö már rég, bár maga se sokat tudott róla.

Nem volt nyugalma soha. Odahaza percig se maradhatott; Abigél után vágyott. S a miután jött hö vágygyal, mintegy elöreéldelve a kielégitett óhajt — ugyanazon Abigélnél, kihez epedve sietett nem találta föl magát jól, — unatkozott vagy tán szórakozott volt. Valamit érzett, homályosan, — mintha ö közöttük nem lenne rendén a dolog. S ilyenkor hogy lelkét nyugtassa, százszor is kérdé:

„Szeretsz-e Kund Abigél?"

S Abigél felelete csak félig velt megnyugtató. Szándékosan volt ilyen: mert félig megnyugtatni, félig megzavarni a szeretö szivet, szerinte annyi volt, mint tápot adni a szerelem tüzének.

Bárczi most is ily nyugtalan kedélyállapotban érkezett jegyeséhez.

Onnanhazulról ugy üzte valami Kund Abigélhez — lelke volt azon hogy hovahamarabb körében legyen.

S ime, körébe jutva, ismét nyugtalanság fogá e lényét. Kutatta okát . . .

„Ha haza mennék?" kérdé önmagától. „Nem!" szólt belülröl a szive. „Ha vadászni mennék?" „Nem!" volt ismét a válasz. S igy tovább. Minden kérdésre „N e m", volt a felelet.

Végre ráeröszakolta magára a nyugalmat, miután ellentállhatatlan vonzerö tartá Abigélnél.

A sziv önkénytelenül érezte Abigél számitó játékát. Faggatózott, mint rendessen.

„Kund Abigél, szeretsz-e?"

„Szeretlek", válaszolá a hölgy, de oly egykedvün, hogy Benö megdermedt bele. Ej! ha látta volna, hogy a hölgy mint rejté hevületét mely e szavakra szivében felgyult.

„Abigél!" — szólt az ifju ábrándos komorsággal, „megsiratnál-e, ha meghalnék?"

Hah! mint borzadt össze Abigél e szavak hallatán. Mégis közönnyel válaszolt:

„Megsiratnálak, meg, — nagyon!"

Meg is siratta! . . .

„S nem ijedsz meg attól, hogy a halált emlitem?"

Mért ijednék meg? A halál messze jár mitölünk. Bennünket az egészség angyala ölel. Csak gyermekes aggódás lenne, gyermekes ijesztgetésre, s az hozzám nem lenne méltó!"

„Hogyan Abigél? S te azt hiszed, hogy a halál messze jár tölünk? Ó, csalódol. Járjon bár éjszak sivatagán, egy hivásomra itt terem!"

„Haha?" kacagott Abigél. „Ez naiv. De ki fogja hini a halált, ha messze jár?" . . .

„Nos!" Én nem félem a halált!"

„Nem féled! Könnyü mondani! Ah! A halál félelmetes. Esténként a magányos hálóteremben csak rágondolni is borzasztó. Gondold meg jól, s belátod, hogy hösködésed hiu hivalkodás!

„Nem, esküszöm, nem Abigél! „kiáltott nekihevülve az ifju. „Láttod, most itt vagyok, ép, egészséges, s akard, csak mondd egy szavaddal, csak adj tenkezeddel tört, hogy lássam, mikép csakugyan nem hiszesz, s képes vagy probára tenni, — s Bárczi Benö, holnap halott! . . .

Abigél fölkacagott. Óh! nem csak a szinlelt kicsinlés, a szinlelt guny, az ingerkedö, kötekedö pajkosság kaczaja volt ez. Az ijedelem is belérikoltá baljóslatu hangját. A félelem is fölsivitott abban.

Bárczi Benö fülét át meg át járta e kaczaj. S a mint lelkét, szivét megüté, — halálos sebbe esett. E percben oda volt már. A halál járt legyen bár az éjszak sivatagán, oldala mellé szökött immár, s megvillogtatá fölötte vészes kaszáját.

Abigél magához tért. Ismét a számitó, játékos hölgy volt. Lekapta oldalán függö, drágakövekkel kirakatt törét, s enyelgö tréfás hangon nyujtá át Benönek:

„Nosza hát!" . . .

Bárczi Benö elvette a tört, hosszan nézett hölgye arczába, hosszan bánatosan, mintha csak bucsut mondana, s kitántorgott a teremböl.

Kund Abigél utána kiáltá:

„S aztán holnap ne várakoztas magadra; mert még véletlenül csakugyan azt fogom hinni, hogy öngyilkossá lettél." S nevetett ujolag.

Bárczi ment. Hová? Merre? Maga se tudta. Egyszere csak a „radványi sötét erdöben találta magát. Önkénytelenül vitték oda léptei.

Mire gondolt vajjon? Arra-e, hogy mit fog apja, ki egyetlen fiát imádta, kétségbeesni halála hirére? Arra-e, hogy anyja megörül szinte kinjába? Arra-e, hogy növére évekig fog könytelt fátyolt viselni, gyászolva öt? Arra-e, hogy barátai hosszan elcsügednek a bánattól s sokféleképp itélve tettéröl végre is e l i t é l i k? Vagy eszébe jutott a környék, a nép, mely közt eltölté éveit, mely közt örömét vigadta, bánatát elsirta? Mindez nem jutott eszébe! . . .

nem járna szívesen azon az uton, mely tanuja volt a hazáért elsirt könyeiknek, nehéz honfiui gondjaiknak és fájó nagylelkük borongásának. E. a hazának balsorsában is hive volt és inkább ette a számkivetés keserü kenyerét, semhogy megtagadja a legjobb, a legédesebb anyát: a hazát. Ezt Magyarország soha sem fogja elfeledni!

Midön E. ezelött 15 évvel a kalocsai és bácsi érseki széket elfoglalta, székfoglalójában kijelentette, hogy a haladás zászlaját tüzi ki. Programmja széles körben figyelmet keltett s örömmel mondhatni, hogy azt betüről-betüre, szóról-szóra betöltötte. E. felvilágosodása keresztény és kereszténysége felvilágosodott, hazafisága vallásos és vallásossága hazafias! Adja a magyarok istene, hogy E. a magyar haza és az emberiség javára még igen-igen sokáig diadalmasan lobogtathassa a haladás zászlaját. Éljen!

KÜLÖNFÉLÉK.

Ő Eminenciája, a biboros-érsek ittléte alkalmával a számos tisztelgő küldöttségek között láttuk a helyb. izr. hitközségét is, vezettetve Stern Mór helyb. ügyvéd s hitközségi elnöktől. Ő Emja igen szivélyesen fogadta a küldöttséget s hosszasan beszélgetett vele, felhozván a többi között azt is, hogy Ő Erdelyből a legszebb emlékeket hozta magával az ottani zsidókról, s biztositá a küldöttséget, hogy az ő egyházi tartományában, — a mennyire tőle telik — oda fog hatni, hogy zsidó-heczczek elő ne forduljanak. Sajnáljuk, hogy Ő Emja oly kevéssé van informálva az ő egyházi tartományában történtek felől, s hogy éppen alantas közegei azok, a kik, — tisztelet a kivételeknek — szitják a népet a faji gyülölségre. Lapunk nem egyszer szólalt fel már az ellen, de bizon senki se mutatta meg azt Ő Emjának.

A zombori városi könyvtár-egylet f. évi julius hó 2-án d. e. 10 órakor a városháza kis tanácstermében rendkivüli közgyülést tart, melyre az egylet tagjai tisztelettel meghivatnak. Egyleti tag az, ki a szabályszerü évi o. é. 3 frtot fizeti. A közgyülés tárgysorozata: 1. A közgyülés által kiküldött bizottságok jelentése. 2. Netáni inditványok.

Futtakon mult vasárnap esti oráiban G. N. segédjegyző egy csendőr által agyonlövetett. A szerencsétlen az nap délután Ujvidéken volt, s meglehetős rózsás kedvben tért haza, jó kedvében egyenesen a vendéglőt keresve föl. Itt garázdálkodni kezdett s a vendéglős nejével összeveréknek, mire a vendéglős csendőrért küldött. Ezalatt egy szomszéd házba menekült, s midőn a megjelent két csendőr bekisérni akarta, kikelt ellenök, szidalmazta, sőt ellenszegülvén, tettlegesen bántalmazta az egyiket, ki ekkor élt a törvény által biztositott jogával.

Hymen. A kedves Trischler Emma kisasszonyt eljegyezte Hauke Imre megyei tiszteletbeli aljegyző, és a gombosi állatszemlélő-bizottság ujonnan kinevezett jegyzője. (B—a.)

Kund Abigél volt összes gondolata, szivének dobbanása, lelkének eszmélődése.

S nem sokáig habozott. Szivére inányozta a gyilkos tőrt — és — —

„A radványi sötét erdőben,
Halva találták Bárczi Benőt
Hosszu, hegyes tőr ifju szivében:
Ime! tanuság isten előtt, —
Gyilkos erőszak ölte meg őt!“ —

Gyilkos erőszak; saját kezének gyilkos erőszaka; egy szó: „Nosza hát!“ . . .

Egy könyelmü szó, belévetve a nyugtalan, az elégületlen szivbe, s a könnyelmü kéz reá áll, hogy belémeritse a tőrt, hogy utat nyisson a léleknek . . .

De mi ne siessünk a az itélettel.

Nem a lélek, nem a szív volt könnyelmü, — az tele volt bénitó fájdalommal, egy pere okozta hosszas elégületlenség növelte keserüséggel. Az néma volt, s tétlenében oly szegény. Csak a kéz volt a könnyelmü. Mi is a kézuek: megszoritni azt a tőrt s belédöfni a szivbe?! O! a kéz oly alázatos szolgája az indulatnak. E hitvány bravó, mely olcsó dijért a legnemtelenebb fellobbanásnak eladja magát, s készséggel gyilkol, öl.

Ah! csak valaki ott álott volna oldala mellett, s mondta volna:

„Bárczi Benő, ne nézz csak arra a sötét pontra Nézz körül! Talán még látsz valahol egy fényló sugarat is!“

Látott volna nem egyet, s fénylő sugárnál fényesebb csillagokat.

S ily tragédia végig fut nem csak a költő lantidegén, az élet prózáján is. Csak egytlen sötét pont, s bár körös-körül fényes még a láthatár öt az az egy sötét pont köti csak le, attól az egytől nem látja a többfényló csillagot . . .

Ó! az élet egy kártya-játszma, gyakran, s nagyon gyakran hazardjáték a sors nagy kártya-asztalán. Legyünk óvatosak! sokat lehet nyerni, de sokat lehet veszteni is.

Müller Gyula.

Csóka Sándor szinigazgató a „Szinészeti Közlöny“ szerkesztőjével polemiába bocsájtkozott a Zomborban felmerült Erdélyi Marietta-féle konflictus miatt. Olvasóink ismerik lapunkból a részleteket s igy fölösleges azokat ujból felelevenitenünk. Csóka ur f. évi junius 22-iki kelettel ismét egy pamphlettet bocsájtott szélnek, melyben ő is, de társulata is meghurczolják a „Sz. K.“ szerkesztőjét. Ez mireánk nem tartozván, figyelemre nem is méltatjuk. Elvégre kofálkodni, szitkozódni, piszkolódni mindenki tud, ha akar. De Csóka ur elég pimasz e pamphlettben lapunk szerkesztőjéről azt irni, hogy az neki személyes ellensége, még pedig azért, mivel a tiszteletjegyet tőle visszakövetelte. Akkoriban hogy ezért érdemlett jutalmát vegye, mi és laptársunk a „Bácska“ elküldtük hozzá megbizottainkat, nevezetesen a „Zombor és Vidéke“ dr. Margalics Ede urat, a „Bácska“ Kozma László urat, hogy megkérdjék, vajjon valójában sérteni akart-e a Zombor és Vidékét, mely esetben a sajtót sérti vala, a mit a Bácska se hajlandó elszivelni. S mit felelt Csóka ur? Azt hogy ő a tiszteletjegyet soha se követelte a Zombor és Vidékétől, hogy azt annak szerkesztője egyszerüen lábai elé dobta, de ő hajlandó azt bármikor visszaadni. Két tetőtül-talpig gentlemanlik ember előtt nyilatkozott igy s a megbizottak jóhiszeműleg egy „nyilatkozatot“-ot irtak alá a fönnebb jelzett értelemben, mely úgy Z. es V., mint a B.—kában is megjelent. Természetesen, mi az ügyet a lehető legószintébb módon szelloztettük, s azzal befejeztük. Ime most meg Csóka ur azt jelenti ki, hogy ő bizon „elvétette“ szabadjegyünket. S e kijelentéssel most sérti a megbizottakat, a kiket meghazudtol, sért bennünket, kik, — ha vissza nem vonja legnagyobb ijázattal a sértést — bizonyára tudtunk volna tőle elégtételt szerezni, sérti a Bácskát, melyről föltételezi, hogy a sajtó otromba megtámadását nyugodtan el tudta volna türni. Ime idáig terjed egy ilyen szinigazgató arczátlansága. Mig itt volt, hallgatott, nehogy hazugságáért lakoltassuk, most hogy messze van, azt hiszi bátran hazudhatik. De mi Csóka urnak személyes ellenségei nem vagyunk. Ahhoz ő nagyon parányi ember s nagyon kevéssé „aebenbürtig.“ Még annyira se megyünk, hogy rágalmaért a sajtóbiróság utján kérjünk tőle elégtételt, pedig ime! bebizonyitottuk, hogy rágalmazott. Mi komolyan nem vehetjük az ilyen pisliczár hetvenkedéseit. De miután pamphlettjéből azt láttuk, hogy Aesopusról is hallott valamit, ezitálunk neki mi is onnan: Multo maiore olapae mecum veneunt. Magyarul annyit tesz: Sokkal drágábban áruljuk a pofont!

A mint hallomásszerüleg értesülünk Pr.-Szt.-Iványon a mult napokban utczai zavargások fordultak elő. Egy helyb. orás lett volna állitólag a zavargás inscenairozója. A nép beverte az izraelita templom s több polgár ablakait s csak nagy nehezen volt lecsendesithető. Ugy halljuk, hogy a zavargás lecsillapitásában Rónay apát-plébános s orsz. képviselő tevékeny részt vett. Ezt különben az országoshirü felvilágosodott egyházitól, a ki a költészet terén is méltó érdemeket szerzett, el is várjuk. Üdvözöljük öt a felvilágosultság terén, melyen öt oly kevesen akarják társai közül követni. Kétszeres örömmel konstatáljuk azt, hogy ő a zsidóheczcz lecsillapitását eszközölte, mert fájdalom oly gyakran kell Drach apatini káplánról megemlékeznünk, hogy talán e miatt némelyek gyanuba is vettek, mintha mi az oly nemes gondolkodásu közs. plébánosoknak, kiknek vendégszeretetét annyiszor élveztük, — harczot izentünk volna. Határozott hireket a zavargásoktól nem vettünk. A kiknek érdekükben állana azt velünk közölni, ugy látszik, jobbnak látják hallgatni. Pedig kár . . .

A „Szabadkai Közlöny“ furcsa históriát beszél el olvasóinak. Azt állitja u. i. hogy a magy. kir. pénzügyminiszter f. évi 33.876 szám alatt végrendeletet intézett az ország összes törvényhatóságaihoz. Szomoru esemény az, a mit a „Sz. K.“ elmond, s talán a szabadkaiak készülnek is már gyászszertartáshoz. Pedig a pénzügyminiszternek esze-ágában sincs még végrendelkezni, s még számos uj adónem behozataláról fog rendeleteket intézni a törvényhatóságokhoz.

A budapest-zimonyi vasut utolsó épitési szakaszát Csortanovecről — Zimonyig e napokban vették át a fővállalattól Gregersen Miklós és Fischer Károly alvállalkozók, és igy pár nap alatt az egész budapest-zimonyi vonalon a vasuti munkálatok folyamatban lesznek. — Az ujvidéki-péterváradi vasuti hid harmadik caeson süllyesztés f. hó 22-én kezdik meg, ennek következtében szétbontották a hajóhidat, — mivel a pontonoknak, melyeket a hajók átmeneténél kiszoktak nyitni, ennek következtében a péterváradi oldalhoz közelebb kell lenni. — E változtatási munkálatokért Macsvánszki, a hajóhid bérlője a kormánytól 1900 frtnyi kárpótlást kap, — a hid pénteken este lesz ujból használható, — Ujvidék és Pétervárad között a közlekedés tutajok és ladikok által eszközöltetik.

Scultéty Bácsfalu községi jegyzőnek választását a megyei hatóság jóváhagyta, de a miniszterium ezen határozatot megsemmisitette és uj választás tüzetett ki.

Ritka vendégei lesznek Ujvidéknek jövő hó 18-án midőn az „irók és müvészek társasága“ adunai kirándulása alkalmából, ott is kiszáll, hogy a város nevezetességeit megtekintse, s a vidéket lássa. Délután 4 órakor érkeznek oda külön hajón, este hangversenyt és táncmulatságot rendeznek, s más nap Belgrád felé folytatják utjukat. — A ritka vendégek méltó fogadtatásáról a napokban összeülendő bizottság fog gondoskodni, melynek feladata lesz az is, hogy a részletes programmot megállapitsa, s az irók és müvészek rövid ittlétét kedves emlékkivé tegye.

Előléptetés. Nt. Brihácsek János s. lelkész ur, ki jeles tulajdonai mellett, kedves modora folytán közszeretetet vivott ki magának, Kolluthra neveztetett ki plébánossá. Utódja Kuts János, csonoplyai s. lelkész lesz. Megérdemlett előléptetéséhez mi is gratulálunk.

Közvacsora. Péter és Pál napján, vagyis f. hó 29. a bajai czéllövész-egylet a lövöldei helyiségben közvacsorát rendez, melynek sikere mind a szolgálatot eszközlő hölgyek, mind a rendező bizottság tevékeny közreműködése folytán teljesen biztositva van.

A baja-szabadkai szárnyvasut nyomjelzési munkálatai befejezésükhöz közelednek. Ezek szerint a távolság 58 és fél kilométert (körülbelül 8 mfldet) tesz ki és kiépitése 1.850,000 frtba kerül. A pálya az ügynevezett livodai földeken át kerüli a bajai határba, átszeli a fecske utczát és a vörös-táblás utczán át ér a vásártérre, hová a nagy kiterjedésü indóház van tervezve. Az igen ügyesen vezetett trace folytán — noha az indóház a város kellő közepén lesz — összesen csak 7 vagy 8 kisebbszerü háznak kisajátitása válik szükségessé. Az épitési munkálatok — mint értesülünk — már a télen megkezdik, úgy hogy a vonal a jövő év folyamán a közforgalomnak fog átadatni.

Beküldetett: A t. cz. szülők és gyámokhoz a budapesti állami középipartanoda igazgatóságától. Hogy azon iparos tanonczok és segédek is, a kik régebben valamelyik középiskolának csak két három osztályát végezték s azóta a gyakorlatban vannak — beléphessenek az állami középipartanodába: felkéretnek a t. cz. szülők és gyámok, hogy a felvételi vizsgát illető felvilágositásért mielobb sziveskedjenek az igazgatósághoz fordulni, hogy az érdekeltek a jövő tanév elején tartandó felvételi vizsgára kellően elkészülhessenek, mert csak sikeres vizsga alapján vehetők fel.

Milassin Jakab szabadkai kir. járásbiró nem mindennapi kitüntetésben részesült e hó 24 én. Köztudomásu, hogy nevezett járásbiró szenvedélyes rózsakertész, s termel is oly gyönyörü rózsákat annyi faj és mennyiségben, hogy ehez foghatót az ország ritka vidékén találnak. E páratlan szépségu rózsákból diszes csokrokat köttetett s átengedte, hogy azokkal szabadkán időzött József főherczeget megtiszteljék. A főherczegnek, ki maga is a rózsák nagy kedvelője, mivel a „Margit-sziget“ tanuskodik, feltüntek a kiváló rózsabokréták s tudakozódván termesztésök felől, kijelenté, hogy a járásbiró kertjét látni ohajtaná. Délután 5 órakor csakugyan ki is rándult a kies rózsaligetbe, hol maga a járásbiró fogadta, kit rózsái ápolása végett hizelgő dicséretével tüntetett ki.

A földmivelés, ipar s kereskedelmi m. kir. miniszter megyénk törvényhatóságához a következő körrendeletet intézte: Valamennyi megye közönségének. „A folyó évi fedeztetési idény alatt azon eset forditt elő, hogy a tolna-szent-lörinczi fedeztetési állomáson elhelyezve volt állami mének közül ragályos kórban (lépfene) azért hullott el három darab, mivel azon községi istálloban, melyben a mének lettek elhelyezve, télen át juhok között a lépfene uralkodott. Nem kivántam, s a jövőre sem kivánom, hogy az állami mének elhelyezésénél kijelelt istállók a mének elvonulása után haszonvételül álljanak az év legnagyobb részén át; de elvártam volna, hogy a községek ott, hol az ily istálok más czélra is használtattak, ezen istálókat a mének megérkezése előtt ugy a körvegytan iránti tartozó kötelességből, mint saját tenyésztési érdekök szempontjából is kelloen lefertőtlenitsék, — felhozott példa azonban — fájdalom — ellenkezőről tanuskodik. Nehogy tehát bárhol is ezen sajnos eset a jövőben ismétlődjék, s ez által a kincstár vagyona és közgazdasági érdekünk károsodásoknak legyen kitéve, ezennel felhivom a közönséget, hogy a hatáskörét alkotó megye területén azon községek előljáróságát, mely községekben tedeztető állomás szerveztetik, szigoruan utasitsa, hogy az állami mének oda érkezte előtt már mintegy 3—4 héttel a legszigorubban és legkiterjedtebb mérvben lefertőtlenitse, a közönség pedig ezen müvelet ellenőrzését illetékes alattas közegeit szoros kötelességévé tegye. Végül felhivom a közönséget, hogy a lefertőtlenitésről magának meggyőződést szerezvén, e felől az illető telepesztály parancsnokságot az év február havának 10-ig értesitse, mivel a mének az illető állomásokra csak is az esetben lesznek elindithatók, ha a lefertőtlenités iránt a hatósági értesités a teleposztályhoz megérkezett. Budapest, 1882. május 5-én. A miniszter megbizásából: Kozma.

Baja város tisztviselőinek nyugdíjaztatása és azok özvegyei és árváinak segélyezése ügyében nyugdíj-szabályzatot készített, mely hivatva van a szolgálatban levő összes vár. hivatalnoki személyzet jövőjét biztosítani.

NOVELLA-TÁR.

Hogyan került meg a végrendelet?

Irta: **Rónaszéky Gusztáv.**

(Folytatás.)

A meglepetés elég szép volt, azt a szép nagy falovat még aludni is magammal vittem a mit kaptam; de a nagybátyám nem igen örvendett a kapott ajándéknak, mert bár nagymama kinevezést hozott valóságos hivatalt, de erre még nem lehetett ám megnősülni; de hát a ki tábornok akar lenni, annak a közlegénységen kell azt kezdeni — igy mondta a nagymama — egy-két év nem a világ, ha elő léptetnek boldogak lehettek.

Várni mindig csak várni s hozzá még távol mi tőlünk, távol Ilonkától.

Sehogy sem tetszett ez az én nagybátyámnak.

De hát jó arczot kellett mutatni hozzá, ünnep volt a háznál a kettőnk neve napja.

A nagymama egész délelőtt a konyhában sürgött forgott, senkinek sem mondta meg mi lesz ebédre; de én nagyon jól tudtam, hogy a többi közt csörögét is fog ma kerülni az asztalra, — az volt az én kedvencz ételem.

Nem is ettem én addig semmit, a mig a csörögét be nem hozták. Majd jó lesz ez nekem. Csakhogy most az egyszer czudarul cserben hagyott a turpisság.

Mikor a nagymama mosolyogva oda állitotta a gyönyörű sárgára sült tésztával a tányért, s én ujjongva egyszerre 6 darabot akartam belőle követelni; oda kin éktelen lárma támad, fehér verik a harangot. Tüz van, tüz van — halljuk a távolból kiáltani.

Mindnyájan eszeveszetten futottunk ki a szobából, én azonban nem vesztettem el annyira a lélek-jelenlétemet, hogy hirtelen egy nagy darabot markomba kapva, ideiglenesen ne biztositsam várakozó gyomrocskámat.

Mindnyájan kifutottunk az utczára. Borzasztó látvány tárult elénk.

Egy domb tetején a nagy kinestári malom égett, a tüz az egész tetőt uralta már, a lángok iszonyu magasságba csaptak fel, s a száraz faanyag ropogott, recsegett s az emberek fejüket vesztve futkostak jobbra balra. Pár percz mulva Guszti bácsit pillantottuk meg a legveszedelmesebb helyeken járkált és parancsokat osztott a megzavart pórnépnek. Ő értett hozzá — nem csoda nagy botos volt diák korában. Nagymama és Ilonka remegve a rémülettől csaknem kővé válva borultak térdre és imádkoztak. Mínek is megy oda az a fiu istent kisérteni. Uram isten segitsd! Ilonka magán kivül volt, összetett kézzel bámult hol az égő malomra, hol az égre — ajkai mozogtak; de biz azt az uristenen kivül senki se tudta volna megmondani, hogy mit imádkozik. Csak én nem féltettem — hiszen ha nagy botos volt értenie kell hozzá.

A rémület nem vette el az eszemet annyira, hogy megtudtam volna felejtkezni az oda benn maradt pompás csörögékről.

Pedig csak azok forogtak ám nagy veszélyben.

Volt a nagybátyámnak egy kedves kis csikója. Hánzi volt a neve, még a boldogabb időkben kapta ajándékba, nagyon szerettük mindnyájan, — nagyanyám a legnagyobb szükségben sem akart megválni tőle. Ugy neveltük fel sós kenyérrel s fehér czukorral.

A Hánzinak pedig az volt a szokása, hogy ebéd után rendesen oda jött a konyha ajtóba, kapálással, csendes nyeritéssel hirt adott magáról — s megvárta a mig a nagybátyám kijött s azután olyan kedves tudott lenni, a mint kereste nála a czukrot a beszoritott markában; de még a zsebét is kikutatta sokszor.

Hánzi ez alkalommal is ellátogatott a konyha ajtóba, ötet bizony nem érdekelte a malom égés. Nyihogott nyeritett — de most ez egyszer elmaradt a megszokott enyelgés, a csikó egy darabig bebámult a nyitott konyha ajtón, aztán türelmét vesztve belépett a konyhába; senki. Hánzi nem jött zavarba, csakhamar megérezte a nyitva felejtett szobából az én csörögéim felséges illatát s mintha csak az ő neve napja volna, besétált biz ő oda is.

Az ebédlő asztal felett függött egy régi divatu falitükör — kedves emlék, még a nagyanyám hozományából való; erre esett először is a Hánzi tekintete s attól megijedt.

Méltatlankodva vette észre, hogy immár egy másik csikó urfi megelőzte, a ki épen olyan kényes barnafejü mint ő és éppen olyan csillagot hord a homlokán mint az övé. — Ez dühbe hozta.

Egy darabig farkas szemet nézett maga magával, aztán fogaival az illatos csöröge után nyult, s bámulva vette észre, hogy hasonmása ugyanazt teszi.

Ez már több volt kettőnél. Nemes gerjedelemmel ugrott a hivatlan vendégnek — azzal a szándékkal, hogy most mindjárt széttépi; a másik nem ijedt meg éppen ugy viesorgatta a fogát mint ő. Hánzi harapásra készült s a nagy tükör csörömpölve hullott a földre, a vetélytárs eltünt; banem a Hánzi ijedtében megbokrosodott, ki akart rohanni a szobából — nem találta az ajtót, ugrált jobbra balra, tört zuzott, lerántotta az asztal terítőt, a rajta levő étszerekkel együtt, össze-vissza taposta — porrá lettek a drága szép porczellán edények, bele rugott az üveg szekrénybe, thea készlet, kávé készlet apró darabokban hevert szana-széjjel a padlón, szóval mikor a Hánzi végre megtalálta az ajtót, nem volt a szobában semmi használható eszköz, tönkre ment minden — egy boldogabb kornak utolsó emlékei.

(Vége kov.)

Felelős szerkesztő:
MÜLLER GYULA.
Kiadók és laptulajdonosok:
Nadasch, Muzsik és Partlics.

HIRDETÉSEK.

Felhivás
egy szerencse-kisérletre,
az **állam által biztositott**
nagy pénzkisorsolásnál, a melyben
10 millio 402,000 márkát
okvetlenül nyerni kell.

Ezen legujabb pénzkisorsolás hat osztályból áll, s tartalmaz **100,000** eredeti sorsjegyet, a melyek közül **50,000** — tehát a fele — okvetlenül nyer. A legmagasb nyeremény — mely a legszerencsésebb esetben nyerhető,

150.000 márkát tesz ki.

Részletenként a nyeremények következőképp vannak beosztva:

1 prám. á	300,000 m.	2 nyer. á	12,000 m.
1 nyer. á	150,000 „	22 „ á	10,000 „
1 „ á	100,000 „	2 „ á	8,000 „
1 „ á	70,000 „	4 „ á	6,000 „
3 „ á	50,000 „	65 „ á	5,000 „
1 „ á	40,000 „	3 „ á	4,000 „
5 „ á	30,000 „	107 „ á	3,000 „
2 „ á	25,000 „	313 „ á	2,000 „
2 „ á	20,000 „	623 „ á	1,000 „
11 „ á	15,000 „	948 „ á	500 „
stb.	stb.		

A nyeremény-huzások tervszerüleg hivatalosan vannak megállapitva.

Ezen nagy pénz-kisorsolás legközelebbi első nyeremény-huzására

egy egész eredeti sorsjegy 16.80 mrka vagy o. é. 9.88 kr.
egy fél „ „ 8.40 „ „ „ 4.95 „
egy negyed „ „ 4.20 „ „ „ 2.50 „

és ezen **az állam által biztositott eredeti sorsjegyek a dijnak** bankjegyekben vagy postai befizetésekben való beküldése mellett a legtávolabbi vidékekre is dijmentesen megküldetnek. Kisebb összegek postai bélyegekben is beküldhetők.

Minden résztvevő megrendelésre egy hivatalos tervezetet kap, melyből épugy megláthatja a nyeremények beosztását, valamint az egyes osztályok betétjeit.

A nyeremények kifizetése gyorsan és pontosan történik, az állam biztositóka mellett.

Előreláthatólag bizton számithatni ezen fölötte **szolid alapra** fektetett vállalatnál igen nagy részvételre, a miért is kérjük, hogy minden megrendelésnek eleget tehessünk, a megrendeléseket lehetőleg **hamar** s **minden bizonnyal 1882. julius 13-ika előtt** eszközölni, miután ezen napon visszavonhatatlanul meg kezdődik a huzás.

FRANK L. és I.
bank- és váltó-üzlet
Braunschweig. 4—1

Gutjahr és Müller
Első budapesti Trieur és rostalemez-gyár
ajánlják minden **gazdasági kiállitáson kitüntetett gyártmányaikat,** különösen

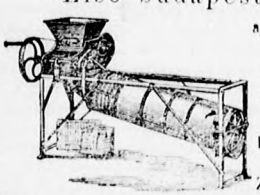

TRIEURÖKET
bükköny és konkoly kiválasztására a különféle gabna nemekből.

Zombor és környéke számára egyedüli bizományi raktárunk:

Raichl János vaskereskedőnél Zomborban,
a hol ezen Trieurök **eredeti budapesti gyári áraink** szerint kaphatók.

Budapesti gyári áraink a következők:

1. a)	sz. Trieur	szelelő nélkül	65	forint,	szelelővel	75	forint.
1.	sz. „	„ „	85	„	„	95	„
2.	sz. „	„ „	130	„	„	150	„
3.	sz. „	„ „	160	„	„	180	„

40—8

Nadasch, Muzsik és Partlics
könyv- és kőnyomdászata
ajánlja nyomdaszereit a n. é. közönségnek, melyek oly gazdagon vannak ellátva mindennemü nyomtatvány elkészitéséhez szükséges szerelvényekkel, hogy a
legfinomabban és legizlésesebben
készitendő munkák a **leggyorsabban** s **legolcsóbban** eszközöltetnek.
Vidéki megrendeléseknek pontosan, gyorsan s lelkiismeretesen teszünk eleget.

Nyomatott Nadasch, Muzsik és Partlicsnál Zomborban.